

Nr 7.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om redogörelse till riksdagen för Europarådets förhandlingar och FN:s arbete.

Uti en inom andra kammaren väckt, till utrikesutskottet hänvisad motion, nr 150, av herrar *Håstad* och *Ståhl* hemställes, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville uttala

1) att den svenska delegationen vid Europarådet senast en månad efter varje session överlämnar till riksdagen en redogörelse för rådets förhandlingar och de svenska delegaternas ställningstaganden;

2) att Kungl. Maj:t på samma sätt till riksdagen årligen överlämnar en redogörelse för FN:s arbete och Sveriges hållning vid olika avgöranden».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Motionärernas huvudönskemål torde vara tvenne *dels* att riksdagen, så snabbt sig göra låter, erhåller informationer om verksamheten såväl inom Europarådet som inom Förenta Nationerna, särskilt *innefattande* svenska insatser i dessa organisationer, *dels* att dessa informationer ges i sådan form att tillfälle beredes för debatt i riksdagen rörande verksamheten i fråga.

Utskottet anser sig först böra omnämna i vad mån önskemålen redan kunna anses tillgodosedda.

Genom utrikesdepartementets försorg har år 1950 utgivits en redogörelse för verksamheten inom Europarådet under år 1949. Däri redovisas de ärenden, som varit föremål för behandling vid ministerkommitténs första och andra möte i Strasbourg, respektive Paris samt vid rådgivande församlingens första möte i Strasbourg. En motsvarande publikation avseende år 1950 är under förberedelse. Sedan år 1946 utgives av utrikesdepartementet en årlig redogörelse för verksamheten i FN:s generalförsamling. I denna publikation behandlas samtliga av församlingen antagna resolutioner, varjämte i viktigare fall redogörelse lämnas för debatten i utskott och församling. Därvid refereras mera betydelsefulla svenska debattinlägg, varjämte anges, hur den svenska delegationen röstat.

Härutöver vill utskottet erinra om att regeringen vid flerfaldiga tillfällen, ibland avseende en enstaka aktuell fråga, ibland åter rörande avsevärda delar av verksamheten, inom någon av de båda här ifrågavarande organisationerna, genom särskilda meddelanden givit riksdagen redogörelser i hithörande ärenden.

Dessa meddelanden pläga, och kunna givetvis alltid, åtföljas av debatt i kamrarna. Så är däremot icke fallet med de årsredogörelser angående Europarådet och FN, som utdelas till kamrarnas ledamöter. Dessa bliva

f. ö. så som de nu äro upplagda färdigställda vid så sen tidpunkt, att, om icke en förändring därutinnan ävägbringas, lämpligheten att knyta en riksdagsdebatt till dem åtminstone kan ifrågasättas.

Det bör vidare uppmärksammas, att därest Kungl. Maj:t såsom skett vid årets riksdag för yttrande framlägger för riksdagen av Europarådets församling antagna rekommendationer kommer en sådan proposition att behandlas i riksdagen i sedvanlig ordning.

Att söka uppdraga riktlinjer för när och i vilka fall riksdagsdebatt i utrikespolitiska angelägenheter bör förekomma kan icke vara ändamålsenligt. Liksom hittills bör praxis få utveckla sig utan bundenhet av i förväg givna regler. I anslutning till motionens syfte anser utskottet värt övervägande att utöver nu begagnade möjligheter söka finna någon ytterligare form för information, särskilt en sådan, som ger en mera samlad överblick av verksamheten, till vilken då en mera allmän debatt kan anknytas. Detta övervägande torde böra ske inom Kungl. Maj:ts kansli. Det sakliga materialet för en dylik debatt bör vara riksdagen delgivet i förväg.

Det synes alltjämt böra ankomma på utrikesdepartementet att svara för att redogörelser utarbetas såväl beträffande Europarådet som i fråga om FN. Ett uppdrag till de av riksdagen utsedda delegaterna att var för sig eller gemensamt avgiva rapport rörande den del av Europarådets verksamhet, som äger rum inom den rådgivande församlingen och dess organ, anser sig utskottet icke böra förorda.

Utskottet begränsar sig till att påkalla Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på önskvärdheten av att en vidgad kontakt med riksdagen med ändamålsenliga medel upprätthålles i de angelägenheter motionen behandlar och hemställer

att riksdagen i anledning av motion II: 150 måtte i skrift till Kungl. Maj:t anhålla, att riksdagen, på sätt som befinnes ändamålsenligt, i vidgad utsträckning beredes tillfälle att på grundval av riksdagen meddelade redogörelser till diskussion upptaga verksamheten inom Europarådet och inom Förenta Nationerna.

Stockholm den 12 april 1951.

På utrikesutskottets vägnar:

RICHARD SANDLER.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sandler, Strand, Gränebo, Sjödahl, von Heland och Gustaf Karlsson;

från andra kammaren: herrar Hedlund, Ohlin, Fast, Svensson i Ljungskile och Edberg.